

Adventné bohoslužby 20. december 2020

„Čo teda máme robiť?“

Vzdych: *Naša duša očakáva Hospodina, on je naša pomoc a náš štít. V ňom sa raduje naše srdce, lebo dúfame v jeho sväté meno. Hospodin, nech je tvoja milosť nad nami tak, ako ťa očakávame! (Ž 33,20-22)*

Pieseň: 181 - Ó, príď, ó, príď, Spasiteľ milý...

Vzdych: *Hospodin vykúpi dušu svojich služobníkov. Nikto z tých, čo sa utiekajú k nemu, nebude pykať. (Ž 34,23)*

Suma ev: Lk 13,6-9 *Istý človek mal vo vinici zasadený figovník. Keď prišiel hľadať na ňom ovocie, nič nenašiel. Preto povedal vinohradníkovi: „Pozri, už tri roky chodím hľadať na tomto figovníku ovocie, no nič nenachádzam. Vytni ho! Načo zbytočne vyčerpáva zem?“ On mu odpovedal: „Pane, nechaj ho ešte tento rok. Okopem ho a pohnojím. Možno nabudúce prinesie ovocie. Ak nie, vytnieš ho.“*

Pieseň: 356 - Príď, Spasiteľ sveta, príď...

Vzdych: *Klaňajte sa Hospodinovi v jeho svätej nádhere. Chvej sa pred ním, celá zem! Hlásajte medzi pohanmi: „Hospodin kraluje!“ (Ž 96,9-10)*

Lekcia: Ev. podľa Lukáša 3,1-18

¹ V pätnástom roku vlády cisára Tibéria, keď Pontský Pilát spravoval Judeu, Herodes bol tetrarchom v Galilei, jeho brat Filip tetrarchom na území Iturey a Trachonitidy a Lyzaniáš bol tetrarchom v Abiléne, ² za veľkňazov Annáša a Kajfáša zaznelo na púšti Božie slovo Jánovi, synovi Zachariáša. ³ Chodil po celom okolí Jordánu a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov, ⁴ ako je napísané v knihe výrokov proroka Izaiáša: *Hlas volajúceho na púšti: Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!* ⁵ *Každá dolina bude zaplnená, každý vrch a kopec sa zníži, čo je krivé, bude priame, čo je hrboľaté, bude rovnou cestou.* ⁶ *A každý tvor uvidí Božiu spásu.* ⁷ Zástupom, ktoré prichádzali k nemu, aby ich pokrstil, povedal: „Vretničie plemeno, kto vám ukázal, ako uniknúť pred prichádzajúcim hnevom?!“ ⁸ Prinášajte teda ovocie hodné pokánia a nezačínajte medzi sebou hovoriť: „Naším otcom je Abrahám.“ Lebo hovorím vám, že Boh môže stvoriť Abrahámovi potomkov aj z týchto kameňov. ⁹ Ved' sekera je už priložená ku koreňu stromov. A tak každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, bude vyťatý a hodený na oheň.“ ¹⁰ Zástupy sa ho spýtali: „Čo teda máme robiť?“ ¹¹ On im odpovedal: „Kto má dvoje šiat, nech sa rozdelí s tým, čo nemá, a kto má dost' jedla, nech urobí podobne.“ ¹² Aj mýtnici prichádzali dať sa pokrstiť a hovorili mu: „Učiteľ, čo máme robiť?“ ¹³ On im odpovedal: „Nevymáhajte viac, ako vám nariadili.“ ¹⁴ Vojaci sa ho spýtali: „A čo máme robiť my?“ Tým povedal: „Nikoho netrýznite ani nevydierajte, uspokojte sa so svojim žoldom!“ ¹⁵ Ľud žil v očakávaní a všetci vo svojom srdci uvažovali o Jánovi, že azda on je Mesiáš. ¹⁶ Ale Ján všetkým odpovedal: „Ja vás krstím vodou. Prichádza však mocnejší ako ja. Ja nie som hoden rozviazať mu ani remienok na sandáloch. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. ¹⁷ V ruke má vejačku, aby prečistil namlátené zrno a pšenicu zhromaždil do svojej sýpky. Plevy však spáli v nehasiteľnom ohni.“ ¹⁸ Ešte všelijako ináč povzbudzoval ľud a zvestoval mu evanjelium.

Modlitba:

Otče náš nebeský,

Chválime Ťa, že si nás nenechal bez opory a potešenia ani v tento adventný čas. Predovšetkým k nám prichádzaš vo svojom slove a pripomínaš nám našu odkázanosť na Teba. Je nám dobré vedieť, že môžeme sa spoľahnúť na Tvoju milosť, hoci sme si vedomí toho, že si ju nezaslúžime. Ako majiteľ vinice, právom by si aj nás mohol súdiť a zatradiť, ale ďakujeme za nášho vinohradníka, Pána Ježiša Krista, ktorý prišiel, aby sa nás zastal, aby sme v Ňom dostali šancu na záchranu a obnovu života. Ďakujeme, že takto si aj náš čas milosti ešte predĺžil, aby si sa nad nami mohol zľutovať.

Prosíme Ťa teda, aby si použil aj aktuálne okolnosti a udalosti nášho života k tomu, aby sme sa nad sebou zamysleli a prišli k záveru, že bez Teba to nejde, bez Teba to nemá význam, ale utiekať sa k Tebe je naša jediná a správna možnosť. Ďakujeme, že Ty máš záľubu v tých, čo sa Ťa boja, v tých, čo očakávajú Tvoju milosť. O túto milosť stojíme a očakávame, že k nám i teraz pristúpiš, aby sme v Tvojej prítomnosti vedeli prehodnotiť svoje životy, skutky, záľuby a ciele, a tak sme boli Tebou vedení k takej vnútornej obnove, ktorá bude viditeľným svedectvom Tvojho pôsobenia v nás. Prosíme o požehnanie, ktoré by sme aj sami mohli niesť a odovzdávať ďalej. Priprav teda naše srdcia k prijatiu zvesti, ktorou nás chceš osloviť. Pre Pána Ježiša Krista Ťa o to prosíme, vypočuj nás. *Amen*

Pieseň: 365 - Už Pán tvoj blízko je ti...

Text: „Čo teda máme robiť?“ (Lk 3,10)

Milí Bratia a milé Sestry,

Iste netreba veľmi zdôrazňovať, že žijeme v nezvyčajnej dobe, veď každý má svoje osobné skúsenosti a môžeme potvrdiť, že nič nie je tak, ako to bežne bývalo ani v advente, ale ani mimo adventu... Zanechalo to na nás isté stopy, nejako nás to zmenilo. Zmenil sa aj náš postoj, naše vzájomné správanie, prežívame aj určité obmedzenia, ktoré nám bránia v niektorých inokedy bežných veciach. Ale márne sa budeme okolo toho točiť, nič to nemení na tom, že teraz máme advent a adventná zvesť, aj o službe Jána Krstiteľa je nefalšovaná a úplná, i mocná k tomu, aby nás oslovila a vnútorne nám pomohla postúpiť v našej duchovnej pripravenosti.

Z toho, čo čítame v evanjeliu, sa ukazuje, že Rimania majú všetko pod kontrolou - ľudí, krajinu, dejiny - tak sa to zdá, ale Boh neviditeľne koná svoje dielo nerušene a tak, ako sa to Jemu páči. Aj preto tento podrobný rozpis historickej situácie doby, kedy začal pôsobiť Ján Krstiteľ. A to na Božie slovo. *Za veľkňazov Annáša a Kajafáša zaznelo na púšti Božie slovo Jánovi.* Pretože On sa neodmlčal, i keby sa zdalo, že všetko ide nekontrolovateľne smerom k zlému. On je ten istý, kto bol, i keď z toho zatiaľ mnoho nebaďať. A tak zaznie Jeho slovo. Kde? V púšti! Na mieste, kde podľa nás nič nie je, na mieste, ktoré nepovažujeme

za vhodné pre život. Na mieste, po ktorom človek netúži, kam sa neteší. Veru, keď niekedy máme pocit, že náš život je akoby sme boli na púšti, tak ten stav prežívame ako biedu, opustenosť a beznádejnosť.

Ale hľa, púšť môže byť aj miestom nového začiatku, na púšti je človek osloviteľný, nie je obklopený ničím, čo by odňalo jeho pozornosť, na púšti je možné stretnutie so živým Bohom v Jeho slove. Dokonca môžeme konštatovať, že Ján sa takto vedome v púšti pripravoval na svoju službu, zanechal všetko, čo by mu mohlo brániť alebo prekážať v pochopení a uposlúchnutí Božieho slova. **Bratia a Sestry**, budme preto aj my vďační za obdobia akoby pobytu na púšti v našom živote; je v nich skryté požehnanie, lebo tieto obdobia môžu sa stať dejiskom nových poznání, nového stretnutia s Pánom, ak k nám On prehovorí.

Na základe tohoto počutého slova na púšti začne Ján Krstiteľ pôsobiť, chodiť a zvestovať evanjelium, totiž: *zvestuje krst pokánia na odpustenie hriechov*. Bol k tomu poverený a splnomocnený. A Ján bol poslušný. Stal sa pre tamojší ľud *hlasom volajúceho na púšti*, ako prorokoval Izajáš. Tento hlas volajúceho vyzýval k náprave, obnove, ohlasoval Božiu spásu.

Bolo to zvláštne a právom sa môžeme čudovať nad tým, že ľudia húfne prichádzali k nemu. Veď Ján nehlásal žiadne senzačné informácie a púšť ani nie je miesto stretávania sa ľudí. Predstavme si, kto by na takúto výzvu dnes reagoval, aby vyšiel a počúval ju? Kto by jej venoval vôbec pozornosť? A kto počúva rád výzvu k pokániu? Vôbec to nebolo populárne posolstvo, a ľudia predsa prichádzali! Prečo?

Jednak v tom vidíme tú všeobecnú túžbu po naplnení Božích zaslúbení o mesiášovi, že kde sa niečo mimoriadneho udialo, už ľudia zbystrili pozornosť, či to nebude ten, ktorý má prísť. Nechceli prísť o stretnutie s ním a o radosť z naplnenia prorociev. V tomto zmysle ich život v očakávaní nás právom zahanbuje. A jednak - myslím si, že to je podstatné - uzrime za celou udalosťou prítomnosť Ducha svätého. To Duch svätý vyvolal pozornosť a záujem u týchto ľudí, ako aj ochotu a odhodlanosť vychádzať z miest a dedín na púšť. Sami od seba by ta určite nešli, ale zrejme pochopili nejakým spôsobom, že tu znie mimoriadne posolstvo.

Avšak všimnime si, Ján sa im nelíškal, nevychvaľoval ich, ale naopak. *Zástupom, ktoré prichádzali k nemu, aby ich pokrstil, povedal: „Vreteničie plemeno, kto vám ukázal, ako uniknúť pred prichádzajúcim hnevom?! Prinášajte teda ovocie hodné pokánia a nezačínajte medzi sebou hovoriť: ‚Naším otcom je Abrahám.‘ Lebo hovorím vám, že Boh môže stvoriť Abrahámovi potomkov aj z týchto kameňov. Veď sekera je už priložená ku koreňu stromov. A tak každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, bude vyťatý a hodený na oheň*. Bezpochybne to boli tvrdé slová varovania, v prorockom duchu. Ale padli na dobrú pôdu. Oslovených sa dotkli a oni sa pýtali úprimne,

bez urazenia: *čo teda máme robiť?* Fakt, že neodišli, že takto reagovali, to bolo jedine následkom pôsobenia Ducha svätého.

A tak Jánovi poslucháči dali za pravdu Bohu. Neospravedlňovali sa, nehľadali výhovorky, nerobili, akoby sa ich to netýkalo, ale prijali, že prorocké slovo je pravdivé. Aj o nich. A to je začiatok pokánia. Prestanem sa držať svojej pravdy, dovoľím, aby sa prejavila tá Jeho pravda. Ona síce podáva reálny a zdrvivý obraz - *sekeru je už priložená ku koreňu stromov* - čiže môj život je zrelý na súd. Ale súd nemusí nastať, ak strom prinesie ovocie, ak sa preukáže, že je v ňom život a schopnosť rodiť ovocie. A to: ovocie hodné pokánia. Tí, ktorých sa táto Jánova reč dotkla, skutočne sa dali na cestu pokánia. Konfrontácia toho, že sú hodní Božieho súdu a že predsa to nemusí nastať, ich viedla k pokániu. Pochopili, že je to vlastne dobrá správa, lebo Boh ich svojou milosťou hľadá a rad je na nich, majú v tejto veci nejakú úlohu. Preto sa pýtali: *Čo teda máme robiť?* Kto všetko sa to pýtal?

Okrem všeobecného výrazu *zástupy*, sa tu konkrétne spomínajú ešte dve skupiny pýtajúcich sa ľudí, ktorí nepatrili do elity, ani medzi obľúbených. Sú to *mýtnici* a *vojaci*. Na otázku *čo máme robiť?* - Ján prekvapivo odpovedá mýtnikom: „*Nevymáhajte viac, ako vám nariadili.*“ A vojakom: „*Nikoho netrýznite ani nevydierajte, uspokojte sa so svojím žoldom!*“. Ako by im povedal: Tam kde si, v tom, v čom si, môžeš byť a máš byť iný, môžeš žiť obnoveným životom: ži čestne, poctivo, podľa Božích prikázaní. Vôbec to nie je bežné ani ľahké. A tým budeš prinášať ovocie pokánia a bude viditeľné na tvojom živote, že nastala zmena.

Ako evanjelista opisuje ďalej udalosti, dozvedáme sa, že *ľud žil v očakávaní* a všetci vo svojom srdci uvažovali o Jánovi, že *azda on je Mesiáš*. Prirodzene sa zrodilo v ich srdciach takéto tušenie, však túžba po ňom tam bola: či to nie je ten, koho Boh prisľúbil? Veď tie znaky, okolnosti tomu nasvedčujú. Starozákonný *ľud žil v očakávaní*. Bol to ich advent. Bez nejakých vonkajších znakov, ale v srdci im žilo pevné, túžobné očakávanie. To nás môže zahanbiť. Ich „tradíciu“, ak sa to tak dá povedať - čiže tým, čo sa im tradovalo z generácie na generáciu a oni to prevzali - bolo Božie zaslúbenie o Vysloboditeľovi. Túžobne očakávali naplnenie pradávnych zaslúbení.

Ján to na nich badal. A bez toho, aby zbúral ich nádej, dal ich uvažovanie na správnu mieru. Úprimne im povedal, že príde ten, koho očakávajú, on (Ján) je pri ňom iba ako služobník, ktorý ani tie najelementárnejšie úkony otrokov nie je hoden pri ňom konať. *Ja vás krstím vodou. Prichádza však mocnejší ako ja. Ja nie som hoden rozviazať mu ani remienok na sandáloch. Prvý odkaz tu znie, že prichádza. Prichádza, je na ceste a teda očakávanie je správne, zaslúbenia platia a Boh ich aj splní. A druhý odkaz: On je mocnejší ako ja. O Jánovi sám Pán Ježiš Kristus svedčil, že medzi narodenými zo ženy nepovstal nikto väčší ako Ján Krstiteľ, avšak Ján vidí seba ako služobníka a hovorí: On je mocnejší, ako ja. Nehľadte na mňa, ale pripravujte sa na Jeho príchod.*

Milí Bratia a milé Sestry, pre nás, žijúcich v časoch po tomto príchode Ježiša Krista, má advent iný rozmer. Aj pre nás platí zaslúbenie, že On príde, opäť, ako sám sľúbil, a to príde ako Oslávený a Víťaz. Pre nás je tento vek adventom, obdobím očakávania Jeho príchodu. Ako je aj dnes namieste varovanie *Prinášajte teda ovocie hodné pokánia*, tak je namieste aj pýtať sa: *Čo teda máme robiť?* Totižto túto otázku si často aj kladieme, ale v inom zmysle, nie v súvislosti so zaslúbením o Jeho príchode, nie s očakávaním stretnutia s Pánom. V advente sa sústreďujeme na nakupovanie, upratovanie, varenie, na pečenie a organizovanie priebehu sviatkov. A koľko myslíme na Neho, ktorý má prísť?

Prijmeme teda dnes odkaz, že sa máme pýtať: *Čo teda máme robiť?* Čo je náš podiel na tom, aby náš život bol Bohu milý a pripravený na prijatie Prichádzajúceho? Avšak nie prichádzajúceho sviatku, ale prichádzajúceho Pána. A počujme aj odpoveď, ktorá nás obráti do správneho smeru: Žiť v očakávaní a zotrvať čestne, v čistote srdca, ducha, konania na mieste, kam nás Pán postavil. A keď sme takto otvorení žiť a konať podľa Jeho vôle a slova, On nás v tom požehná ovocím pokánia. *Amen.*

Modlitba:

Drahý Pane Ježiši, predovšetkým Ťa v pokore prosíme, daj nám Ducha pokánia, aby sme sa odhodlali odvrátiť sa od všetkého, čo nie je v súlade s Tvojím slovom a Tvojou vôľou. Prosíme o Ducha svätého, ktorý nám pomôže vypočuť si volanie k pokániu a dá nám pochopiť, že je to dobrá správa. Zvestovaná možnosť obrátenia sa nám vypovedá o Tvojom záujme o náš biedny život, pre ktorý si dielo spásy vykonal. Obdaruj nás teda úprimnou snahou hľadať a rozpoznať, čo máme robiť, ako a čím máme odpovedať na Tvoju výzvu k náprave života. Aby sme mohli prijať nové zásady pre svoj život na základe Tvojho slova.

Odpusť naše mylné zmýšľanie, konanie i chápanie samotného adventu. Odpusť, že zaslúbenie o Tvojom druhom príchode nechávame nepovšimnuté. Odpusť, že sme sebeckí, viazaní na svetské veci a hodnoty, ktoré nás oberajú o čistý zrak a radostnú nádej v Teba. Odpusť, že sme náchylní uprednostniť svoje myšlienky a predstavy pred poddaním sa Tvojej zjavenej vôli. Nech nájdeme jasnú odpoveď na otázku *Čo teda máme robiť?* a prosíme, pomôž nám podľa nej aj konať. Nech naše životy nezostanú bez ovocia, a to ovocia pokánia.

Do Tvojich rúk chceme zveriť našich milých, náš zbor, našich nemocných, trúchliacich, osamotených, hľadajúcich alebo zúfalých. Prosíme za rodiny, za deti a mládež, ako aj za zdravotníkov a za všetkých, ktorí svojou prácou prispievajú k tomu, aby sme mohli pokojne sláviť tieto sviatky. Naplň nás očakávaním, ktoré sa nezakladá na ľudských predstavách, ale na Tvojom slove. A naplň nás radosťou a pokojom i všetkým nebeským požehnaním, ktoré nám udeľíš v obecenstve s Tebou. *Amen*

Otče náš... Požehnanie

Pieseň: 358 - Blíži sa Pán, halleluja...